

16. Tojás Világnapi Szakmai Konferencia

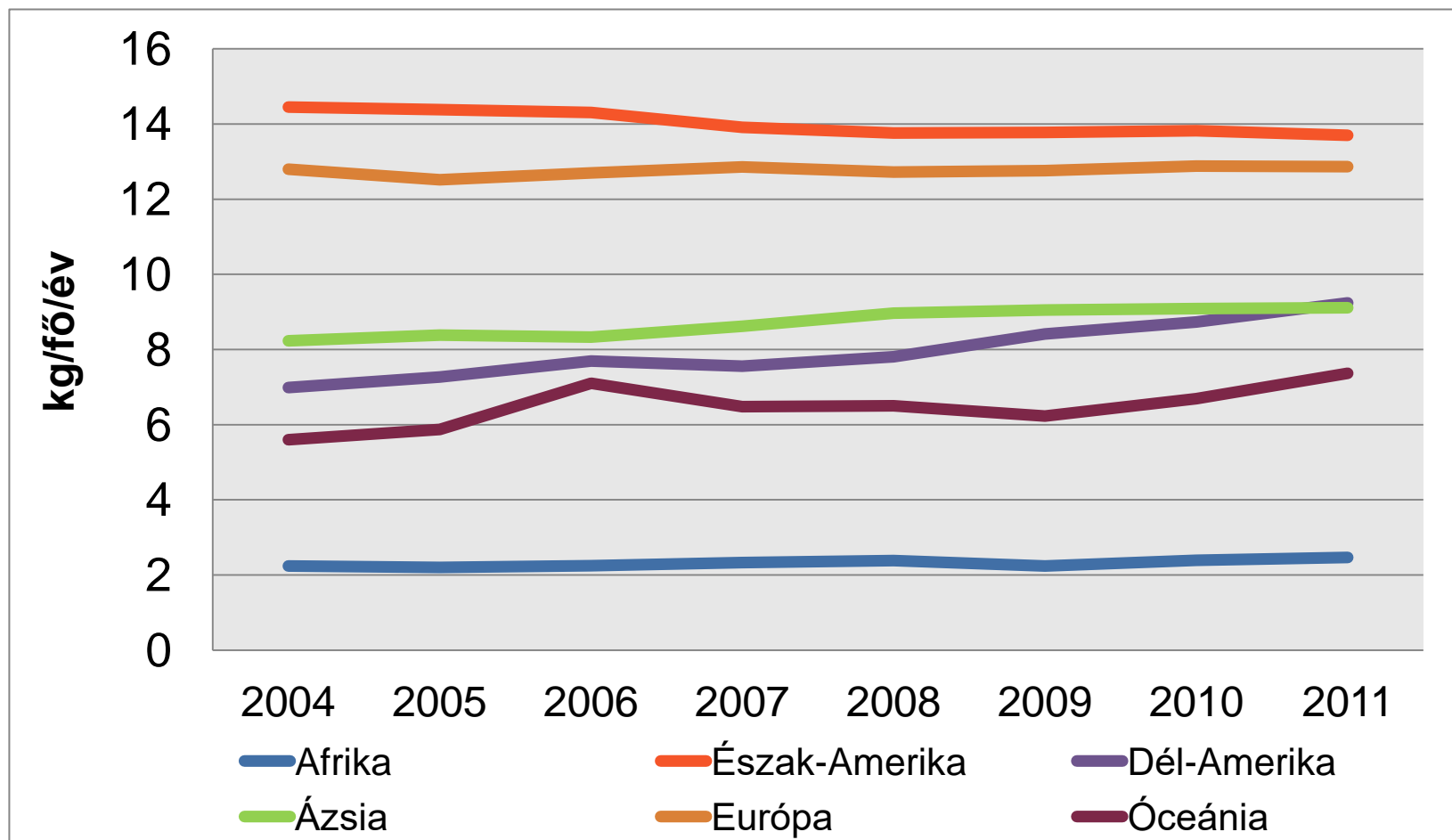
A TOJÓTYÚKÁGAZAT ÖKONÓMIAI VISZONYAI

Készítette:
KAUSERNÉ DR. SZABÓ VIRÁG

Budapest, 2017. október 13.

Egy főre jutó tojásfogyasztás a világban (2004-2011)

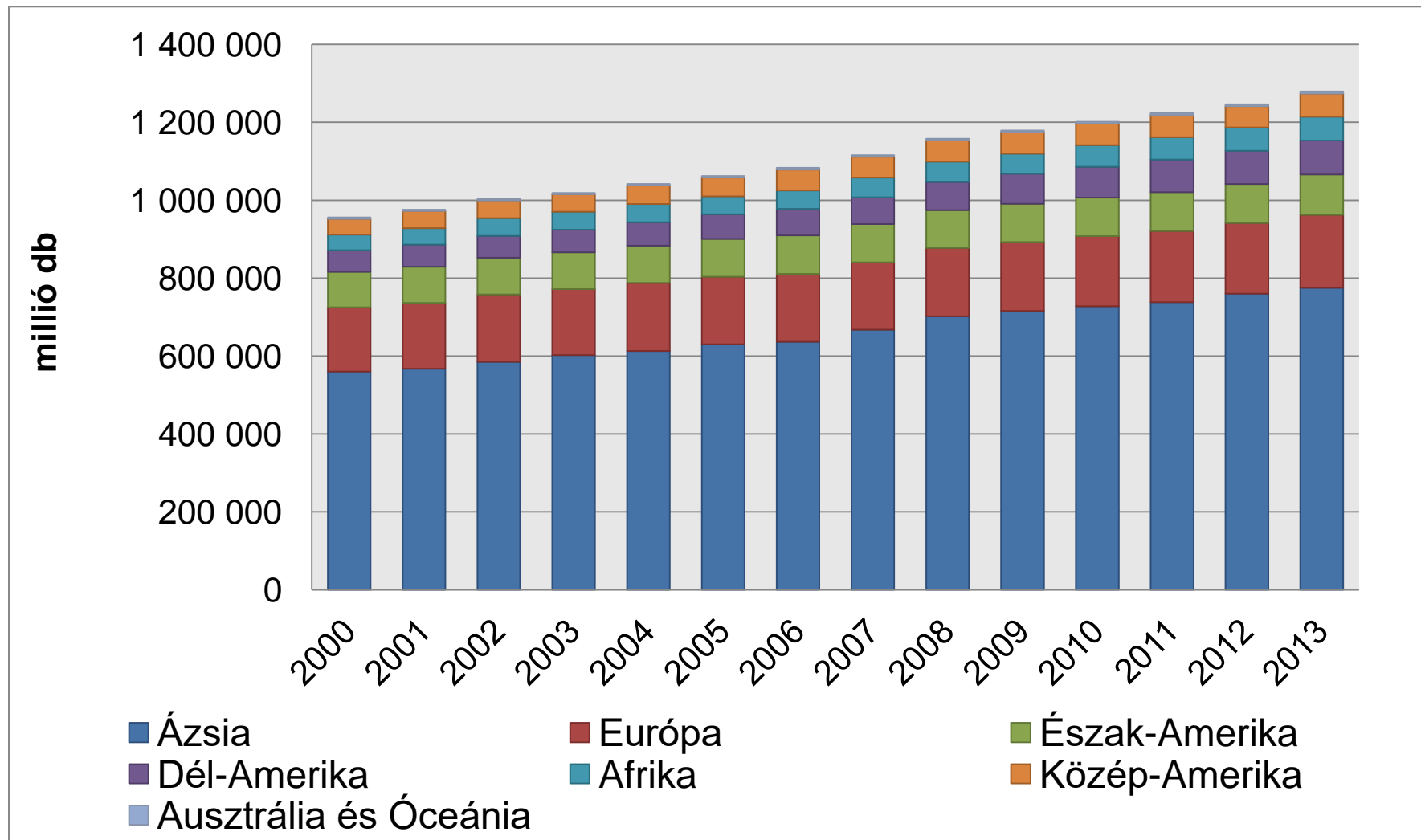

Forrás: Saját szerkesztés a FAOSTAT (2016) adatbázisa alapján

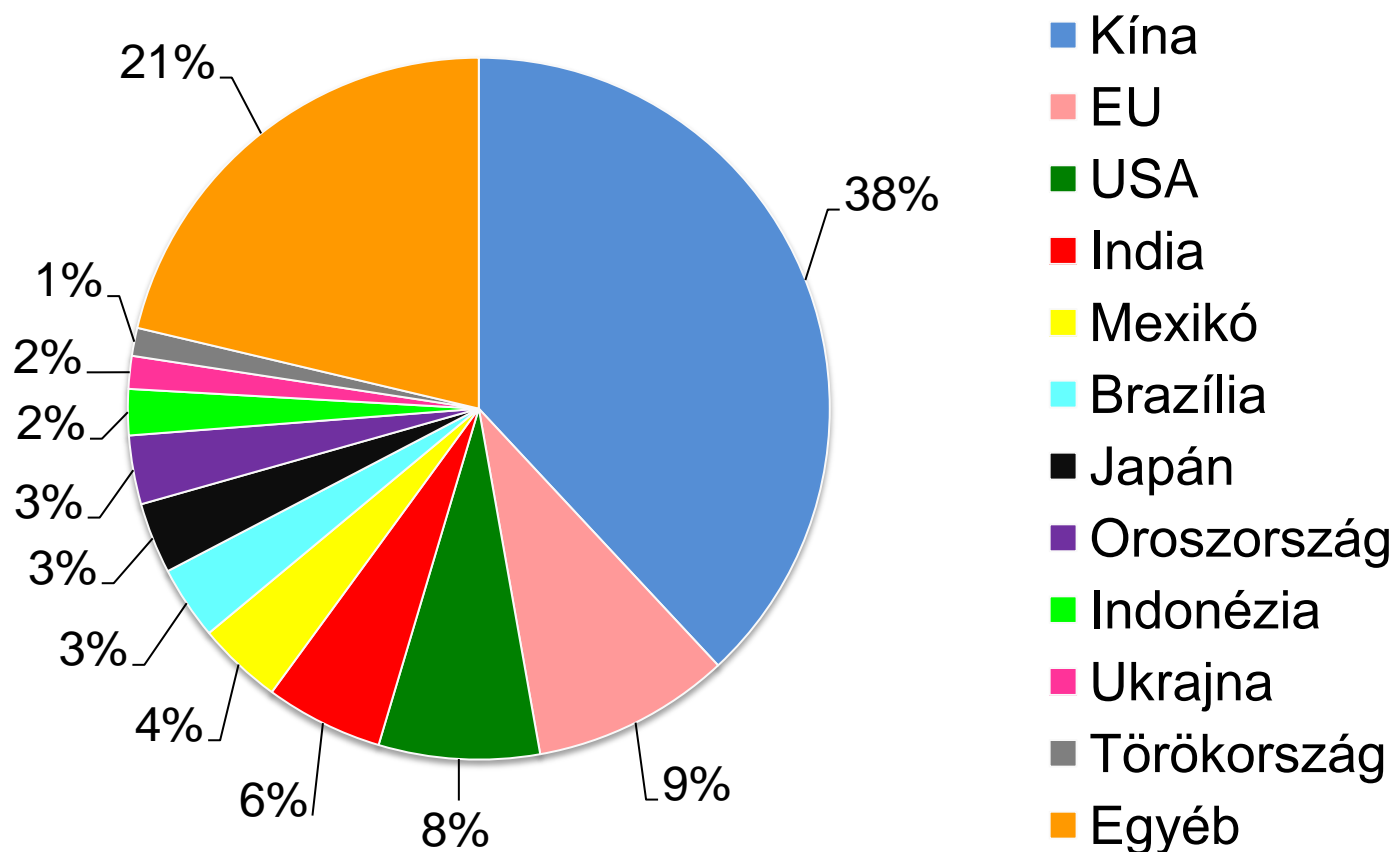

A világ tojástermelésének megoszlása (2000-2013)

Forrás: Saját szerkesztés a FAOSTAT (2016) adatbázisa alapján

Vezető tojástermelő országok részesedése a világtermelésből (2013)

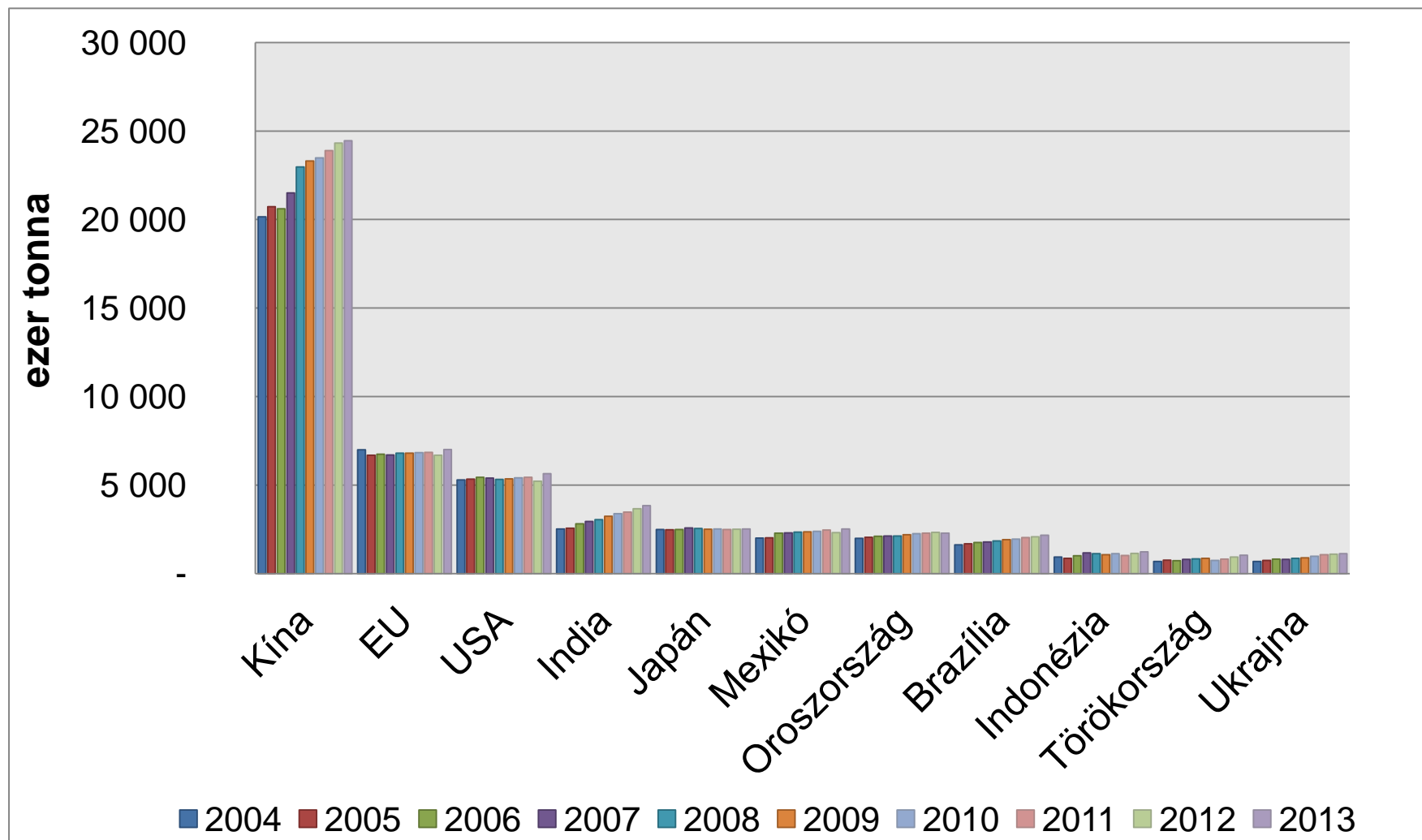

Forrás: Saját számítás a FAOSTAT (2016) adatbázisa alapján

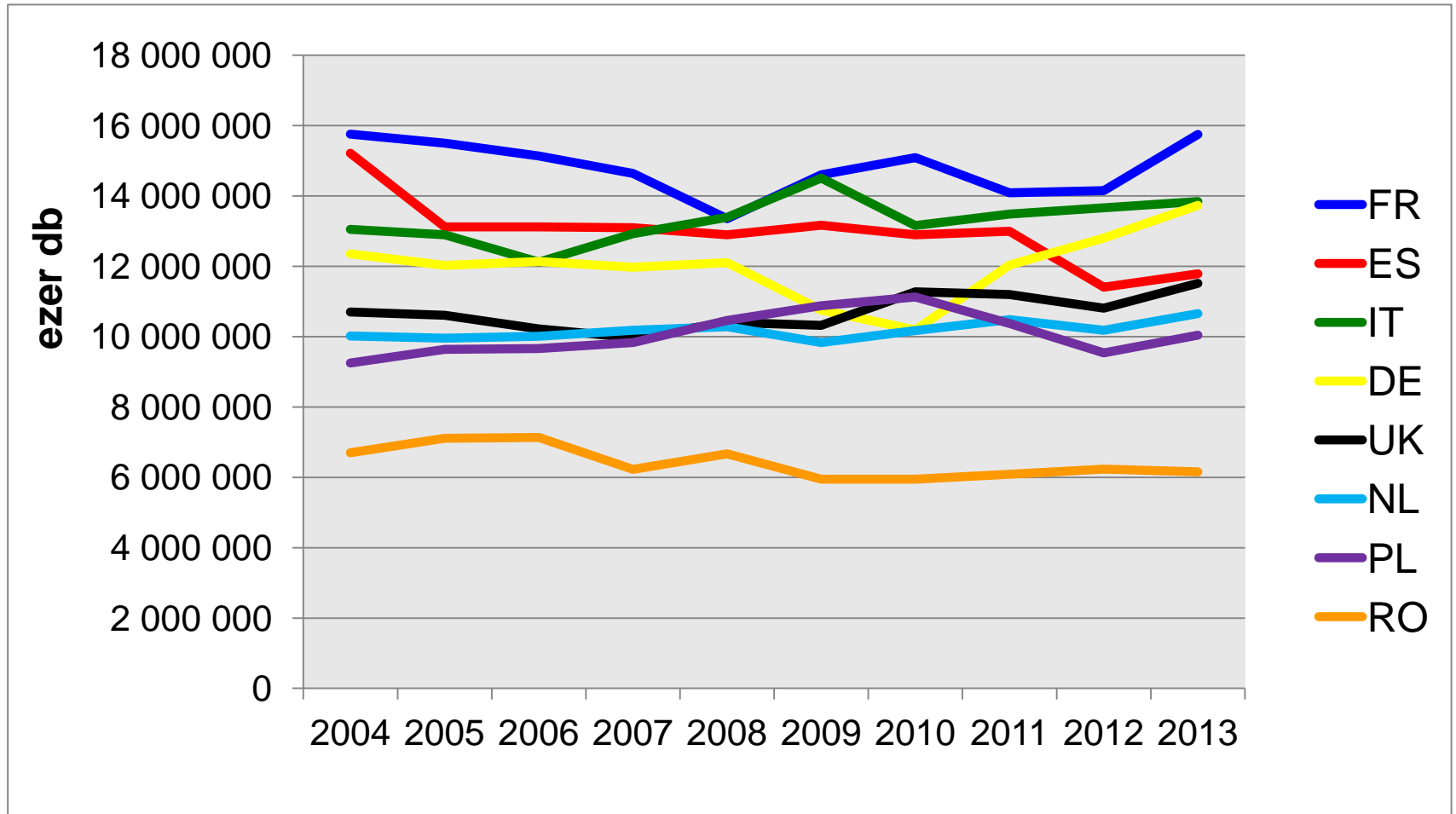

A világ legnagyobb tojástermelő országainak termelése (2004-2013)

Forrás: Saját számítás a FAOSTAT (2016) adatbázisa alapján

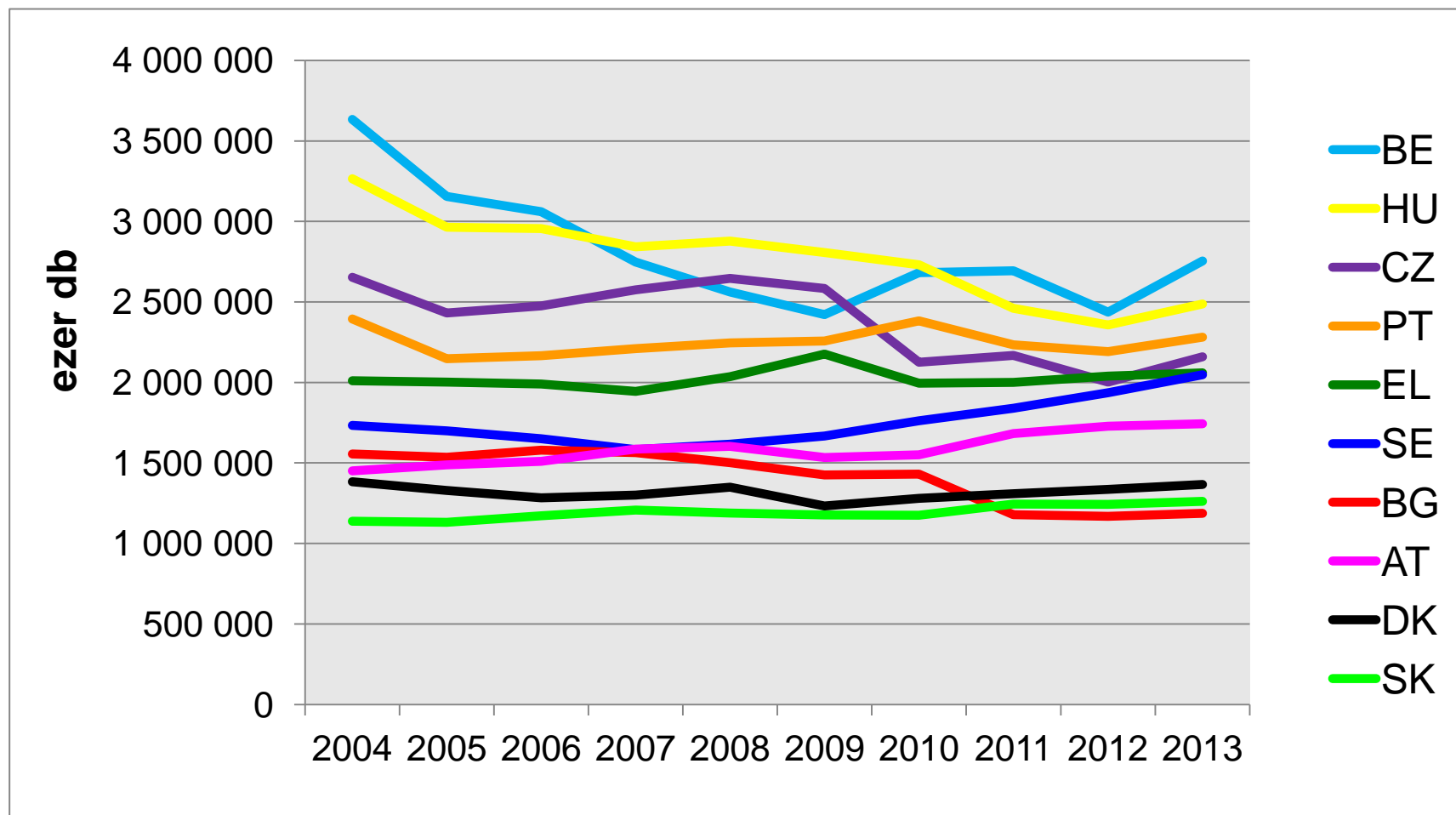
Az EU legnagyobb tojástermelő országai (2004-2013)

Forrás: Saját szerkesztés a FAOSTAT (2016) adatbázisa alapján

Az EU további országainak tojástermelése (2004-2013)

Forrás: Saját szerkesztés a FAOSTAT (2016) adatbázisa alapján

Tojásfogyasztás és önellátási szint néhány európai országban (2014)

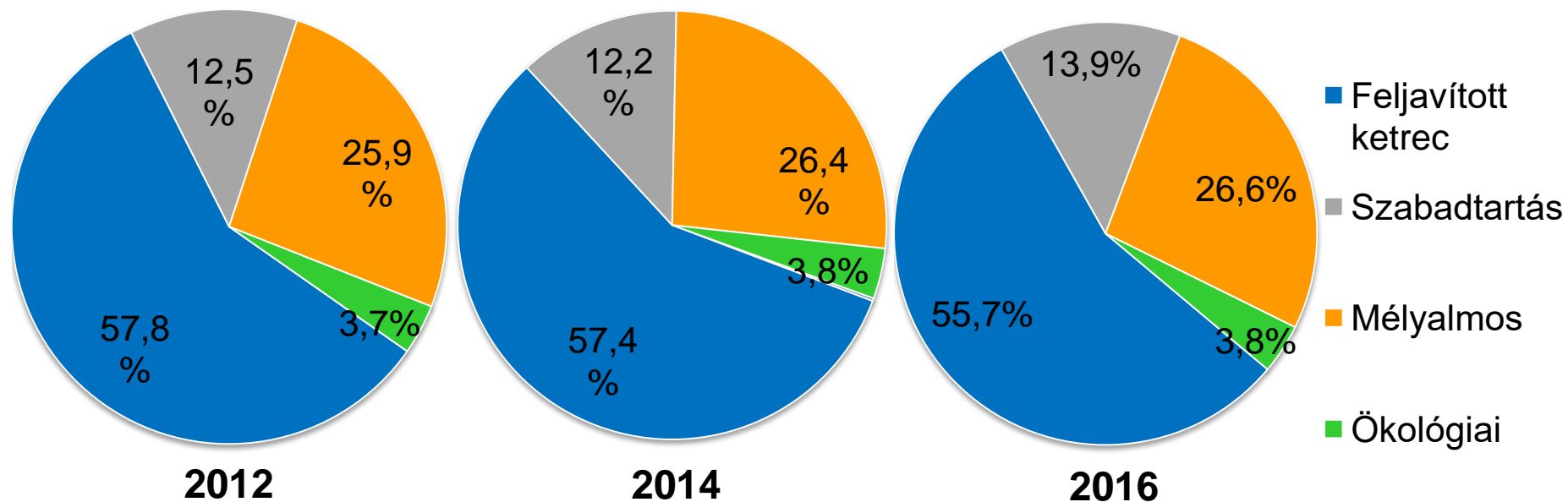
Ország	Egy főre jutó tojásfogyasztás (db)	Önellátási szint (%)
Dánia	245	95
Franciaország	216	111
Németország	231	70
Magyarország	214	94
Olaszország	218	95
Hollandia	195*	308*
Lengyelország	168	170
Spanyolország	205	123
Svédország	217	90
Svájc	177	57
Nagy-Britannia	184	87

Megjegyzés: * 2013-ban

Forrás: IEC adatai alapján EUWEP (2015)

Az EU tojóállományának megoszlása tartástechnológiák szerint (2012-2016)

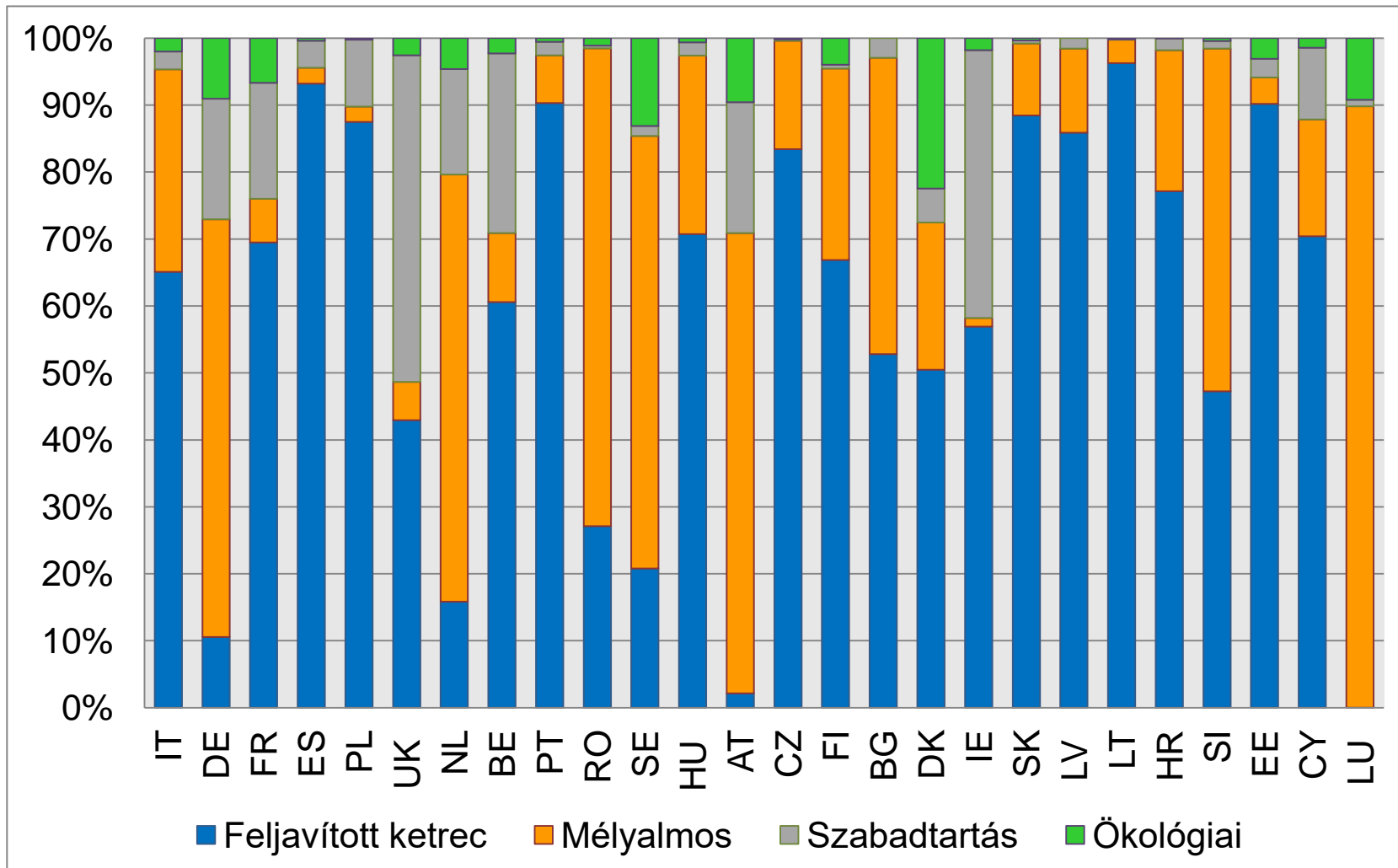

Forrás: Saját számítás az EEPA (2016) adatai alapján

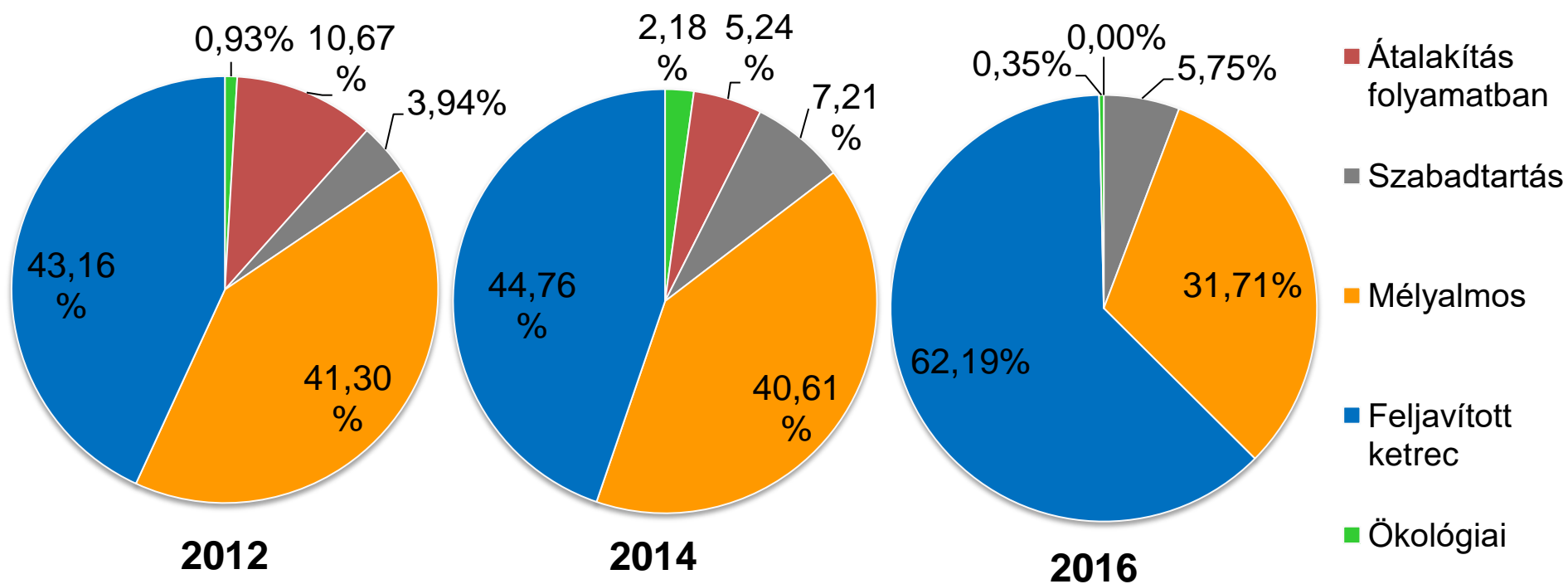

Tartástechnológiák megoszlása az Európai Unió tagországaiban (2014)

Forrás: Saját számítás az EEPA (2016) adatai alapján

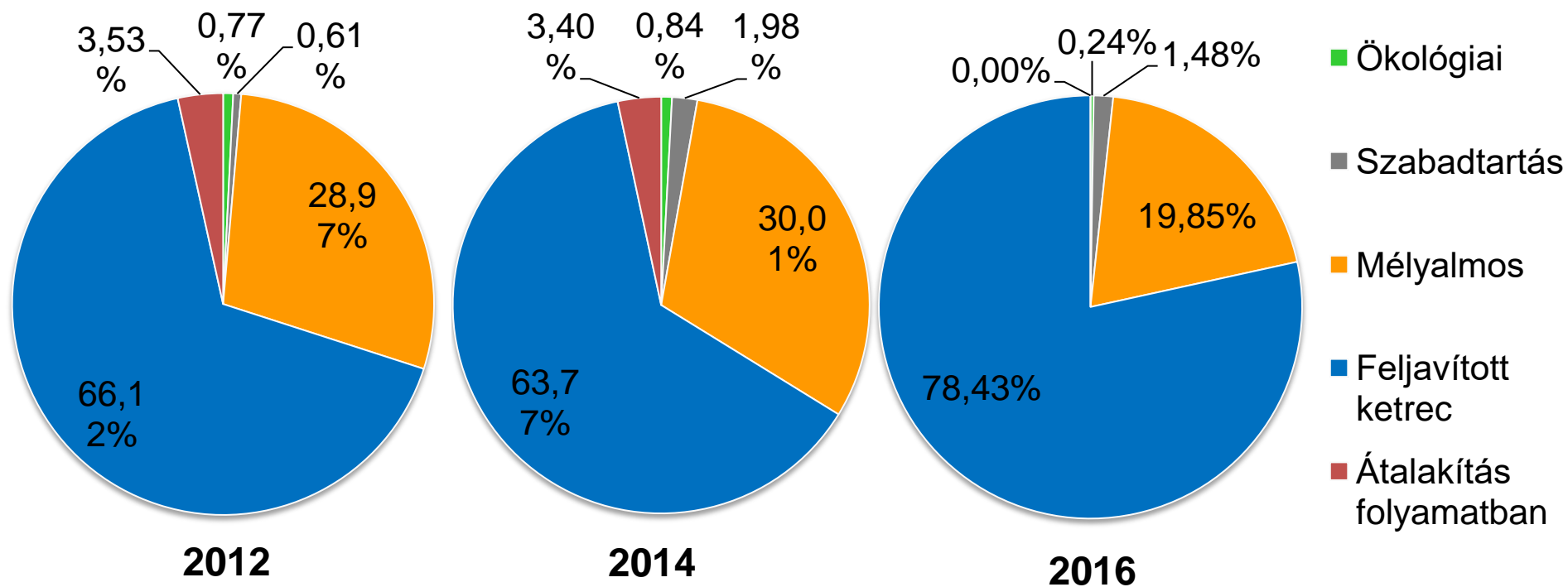
Tartástechnológiák megoszlása Magyarországon a telepek száma szerint (2012-2016)

Forrás: Saját számítás a NÉBIH (2016) adatai alapján

Tartástechnológiák megoszlása Magyarországon a telepek kapacitása szerint (2012-2016)

Forrás: Saját számítás a NÉBIH (2016) adatai alapján

A magyar tojótyúktartó telepek üzemméret szerinti megoszlása (2012-2016)

Üzemméret kategóriák a telep kapacitása alapján (tyúk)	Telepek száma (db)			A telepek üzemméret szerinti megoszlása (%)		
	2012	2014	2016	2012	2014	2016
350 alatti	140	174	384	24,91	27,75	41,07
351-1000	101	113	154	17,97	18,02	16,47
1001-10 000	226	251	294	40,21	40,03	31,44
10 001-25 000	36	31	46	6,41	4,94	4,92
25 001-50 000	26	27	25	4,63	4,31	2,67
50 001-100 000	19	17	20	3,38	2,71	2,14
100 000 felett	14	14	12	2,49	2,23	1,28
Összesen:	562	627	935	100,00	100,00	100,00

Forrás: Saját számítás a NÉBIH (2016) adatai alapján

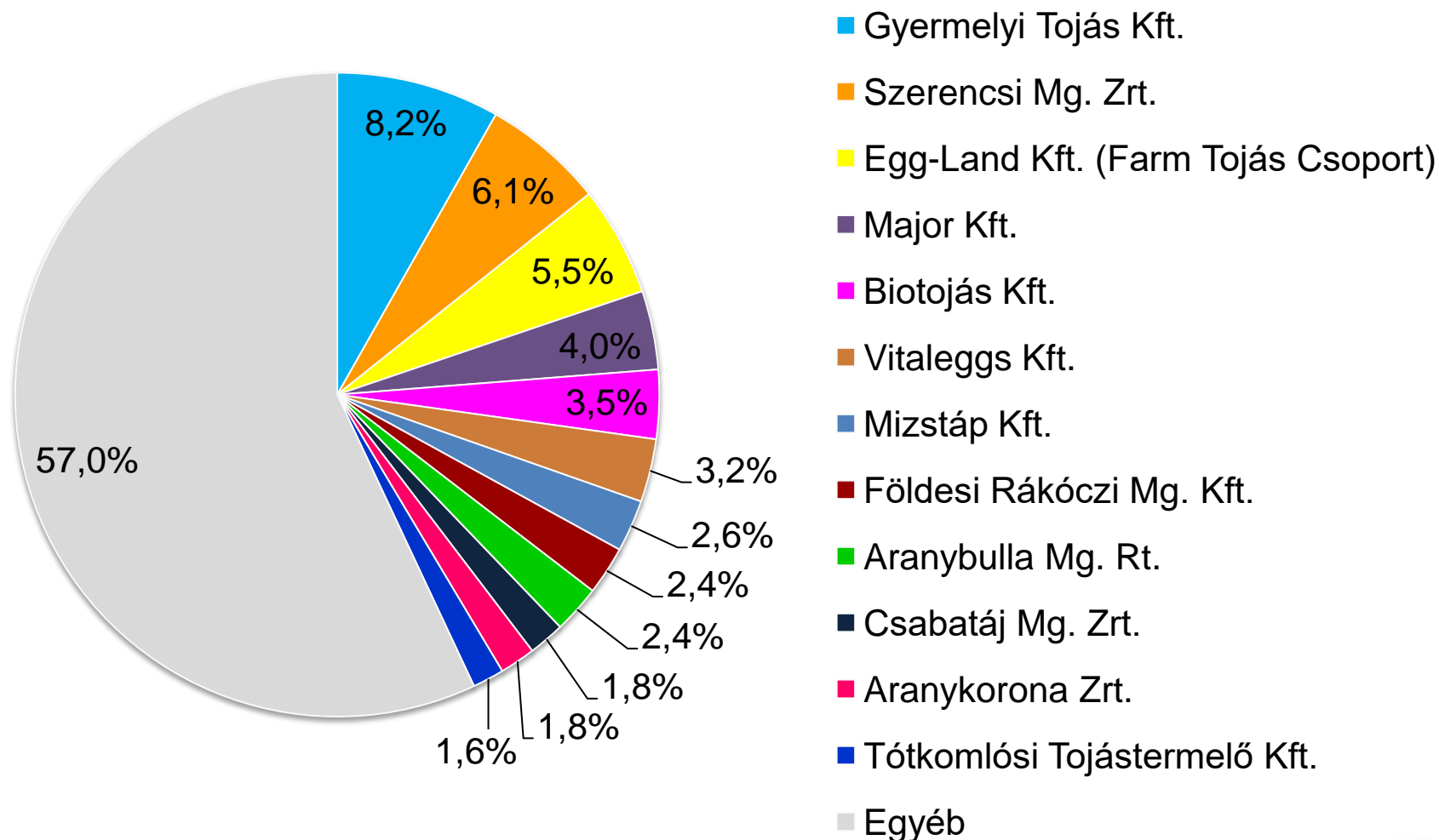
A magyar tojótyúktartó telepek kapacitás szerinti megoszlása (2012-2016)

Üzemméret kategóriák a telep kapacitása alapján (tyúk)	Teljes kapacitás nagysága (tyúk)			A telepek kapacitás szerinti megoszlása (%)		
	2012	2014	2016	2012	2014	2016
350 alatti	37 460	42 964	73 527	0,62	0,73	1,16
351-1000	64 940	75 032	111 877	1,07	1,28	1,77
1001-10 000	826 103	948 417	1 076 129	13,66	16,15	17,03
10 001-25 000	593 600	523 216	759 688	9,82	8,91	12,02
25 001-50 000	873 507	903 525	892 216	14,45	15,38	14,12
50 001-100 000	1 417 474	1 226 282	1 432 304	23,44	20,88	22,67
100 000 felett	2 233 205	2 154 720	1 971 876	36,94	36,68	31,21
Összesen:	6 046 289	5 874 156	6 317 617	100,00	100,00	100,00

Forrás: Saját számítás a NÉBIH (2016) adatai alapján

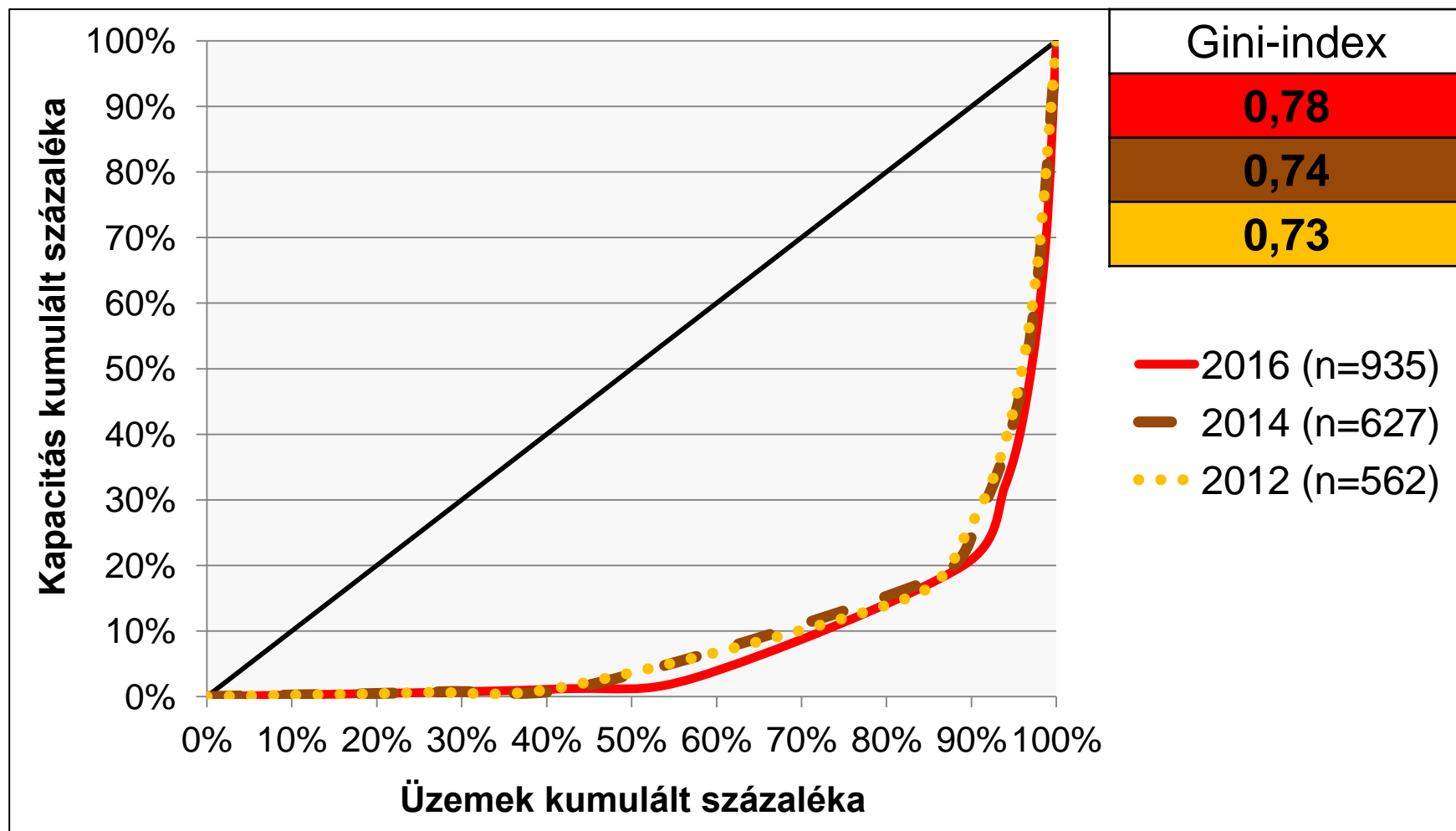
A legnagyobb magyar termelők kapacitása a teljes kapacitásból (2016)

Forrás: Saját számítás a NÉBIH (2016) adatai alapján

A magyar tojótyúktartó telepek Lorenz görbéje

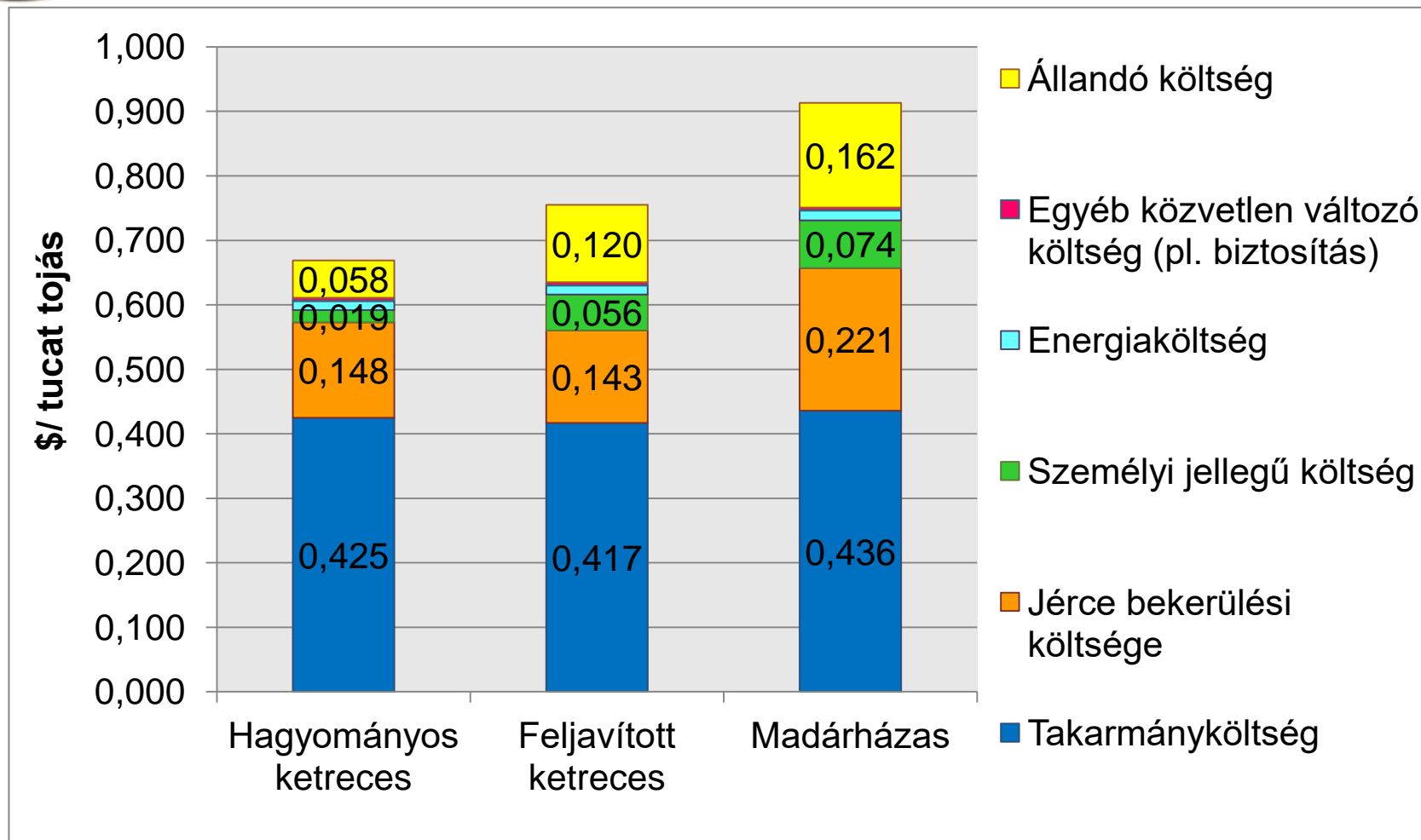

Forrás: Saját számítás a NÉBIH (2016) adatai alapján

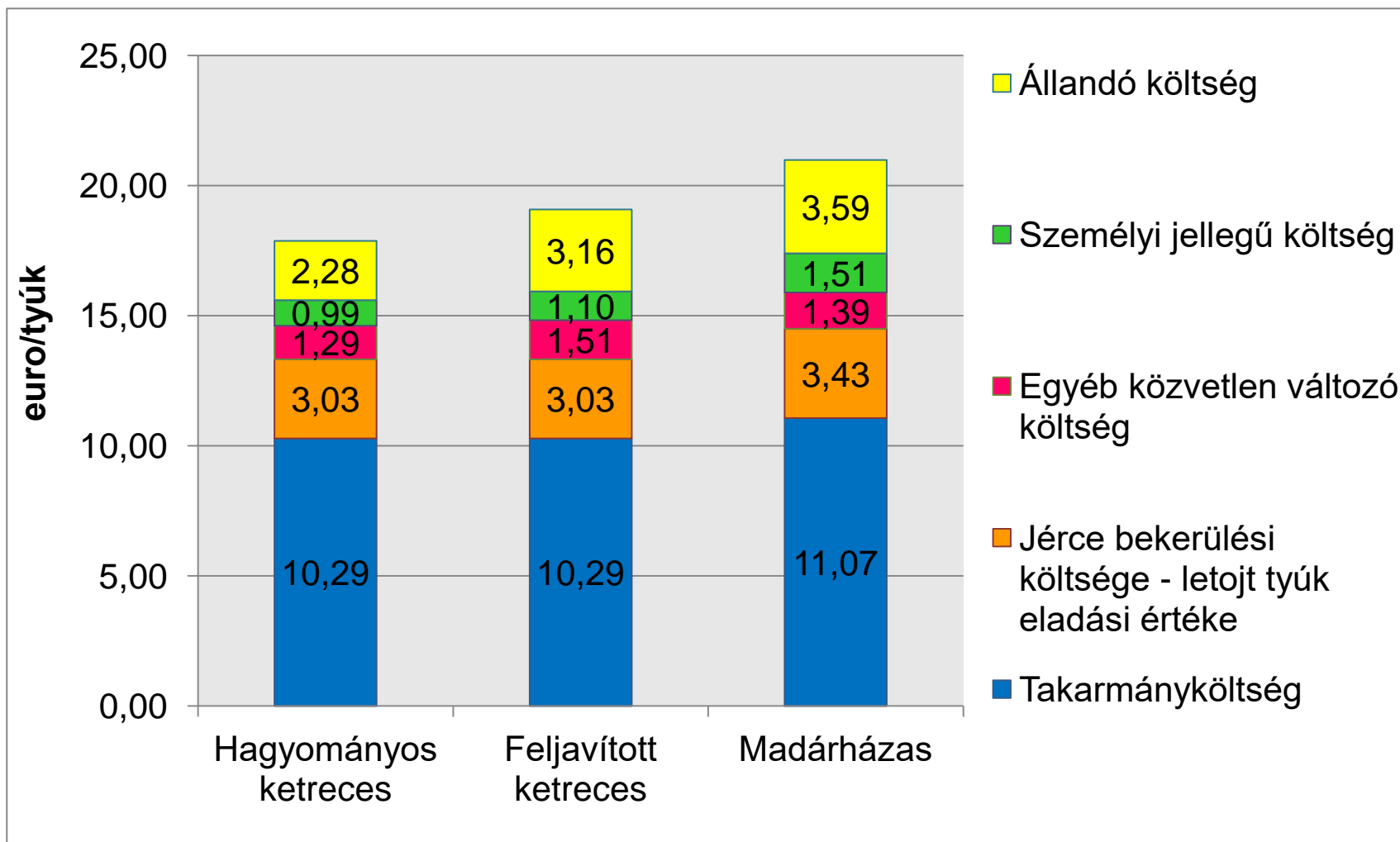

Hagyományos ketreces, feljavított ketreces és madárházás tartás költségei I.

Forrás: Saját szerkesztés Matthews és Sumner (2015) alapján

Hagyományos ketreces, feljavított ketreces és madárházás tartás költségei II. (2014)

Forrás: Saját szerkesztés Van Horn (2014) alapján

A ketreces tartás termelési paraméterei az EU-ban és a világ néhány országában (2013)

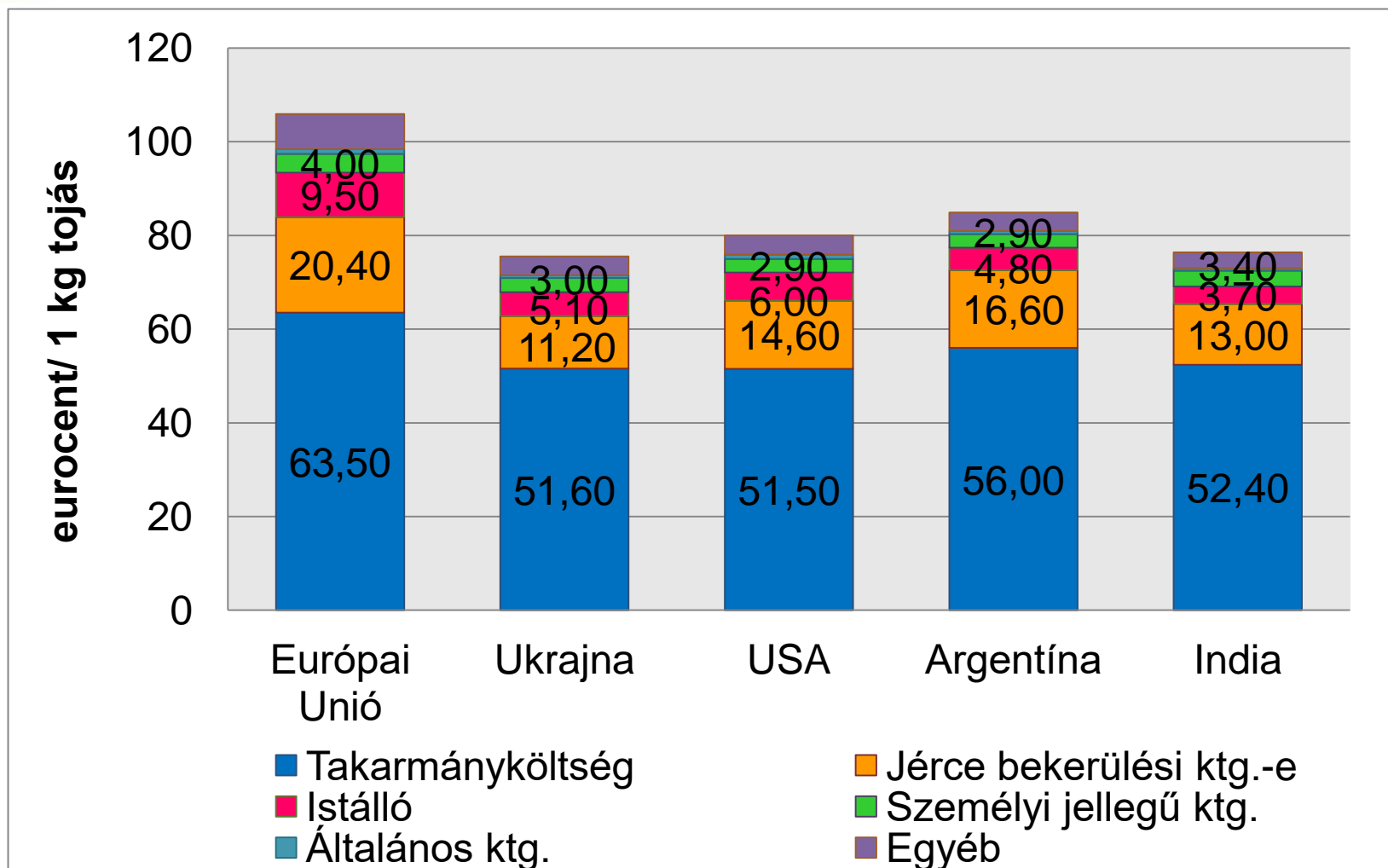
Termelési jellemzők	EU	Ukrajna	USA	Argentína	India
Takarmányköltség (euro/100 kg)	30,7	24,1	25,0	24,9	21,9
Jérce bekerülési költsége (euro)	4,54	3,25	3,08	3,71	2,87
Tojástermelési időszak (nap)	396	395	420	418	364
Tojás/tyúk	339	311	352	335	300
Tojás súlya (g)	62,5	63,5	60,0	62,5	55,0
Fajlagos takarmányfelhasználás (kg/kg)	2,07	2,14	2,06	2,25	2,39
Elhullás (%)	6,6	8,7	8,0	8,4	8,0

Forrás: Van Horne (2014)

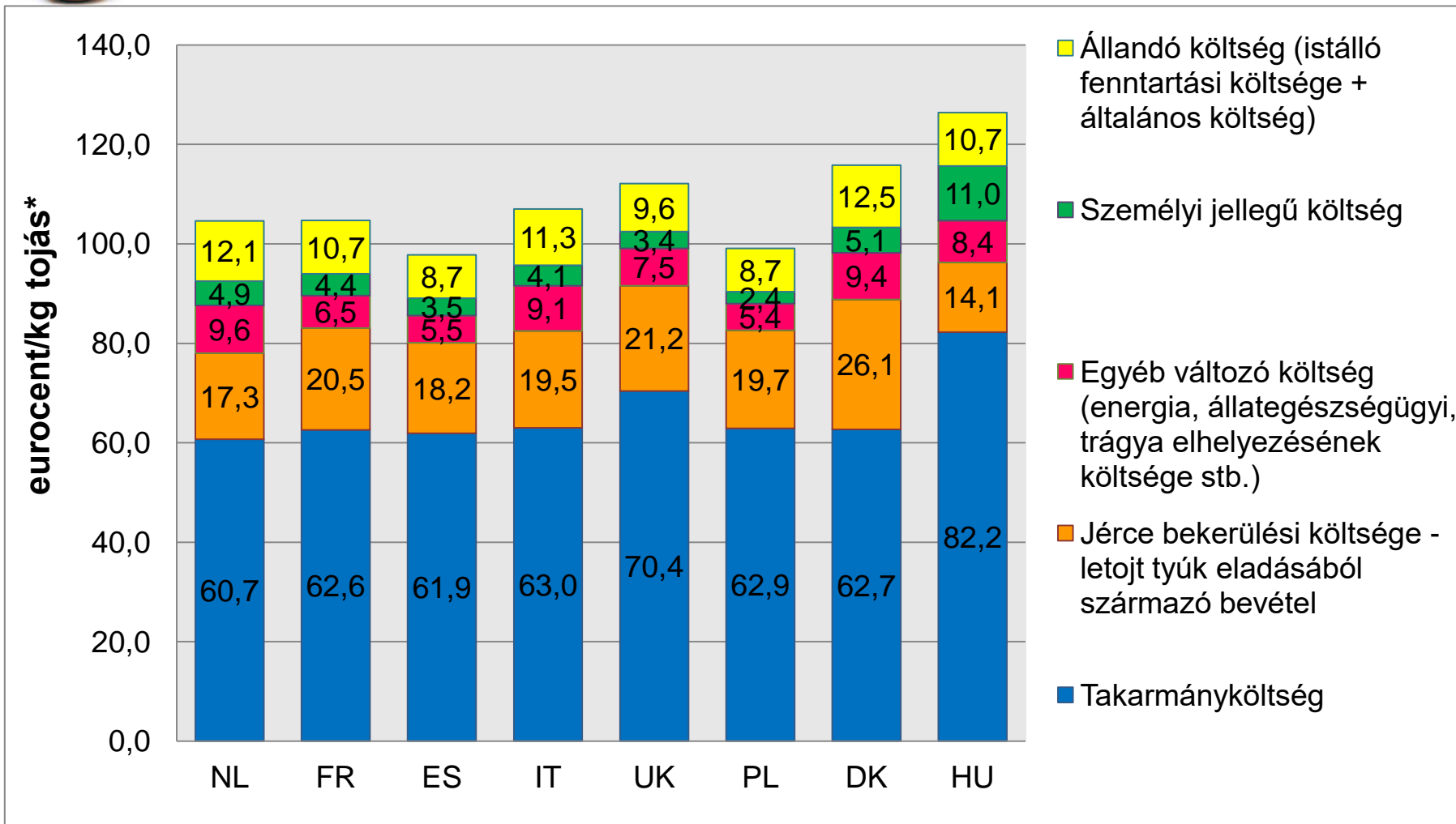

A tojás termelési költségei feljavított és hagyományos ketrecben (2013)

Forrás: Saját szerkesztés Van Horne (2014) alapján

Magyarország és néhány EU-s tagország termelési költségeinek összehasonlítása (2013)

Forrás: Saját számítás Van Horne (2014) és az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

A magyar és az import tojások átlagos ára a nagyáruházakban (2014)

Áruház	Magyar tojások átlagára (Ft/db)	Import tojások átlagára (Ft/db)
Tesco	32,7	26,6
Spar	46,5	35,6
Auchan	40,4	28,0
Metro	39,7	36,4
Coop	33,0	-
CBA	41,0	30,2
Reál	32,8	-
Lidl	36,5	28,3
Penny	38,7	23,9
Aldi	37,4	-
Átlag	37,8	29,8

Forrás: Mizsetáp (2014)

A vizsgált ketreces üzemek megoszlása az üzemméret és a kapacitás alapján (2004-2014)

Üzemméret kategóriák a telep kapacitása alapján (tyúk)	Telepek száma (db)	A telepek üzemméret szerinti megoszlása (%)	Összes kapacitás nagysága (tyúk)	A telepek összes kapacitás szerinti megoszlása (%)
350 alatti	10	20,41	1678	0,22
351-1000	5	10,20	3358	0,44
1 001-10 000	21	42,86	67 164	8,74
10 001-25 000	5	10,20	71 055	9,24
25 001-50 000	4	8,16	131 200	17,06
50 001-100 000	1	2,04	54 319	7,06
100 000 felett	3	6,12	440 087	57,24
Összesen	49	100,00	768 861	100,00

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

A vizsgált mélyalmos üzemek megoszlása az üzemméret és a kapacitás alapján (2004-2014)

Üzemméret kategóriák a telep kapacitása alapján (tyúk)	Telepek száma (db)	A telepek üzemméret szerinti megoszlása (%)	Teljes kapacitás nagysága (tyúk)	A telepek kapacitás szerinti megoszlása (%)
350 alatti	23	54,76	3 085,46	1,78
351-1 000	6	14,29	4 077,35	2,35
1 001-10 000	11	26,19	18 851,21	10,87
10 001-25 000	1	2,38	14 038	8,10
25 000 felett	1	2,38	133 342	76,90
Összesen:	42	100,00	173 394,01	100,00

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

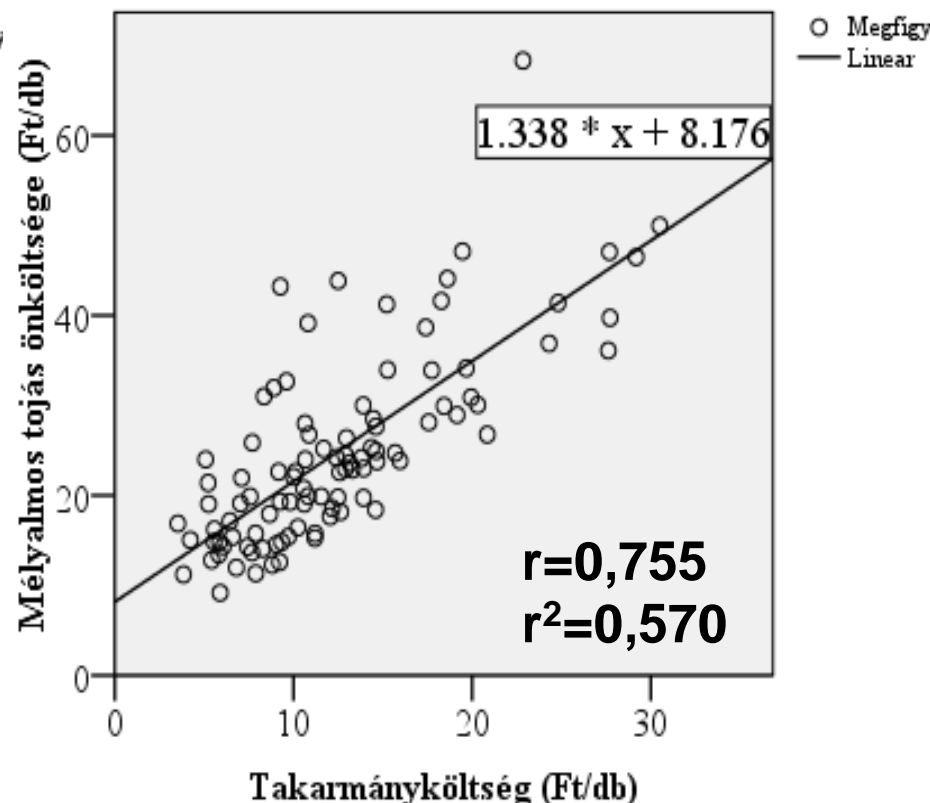
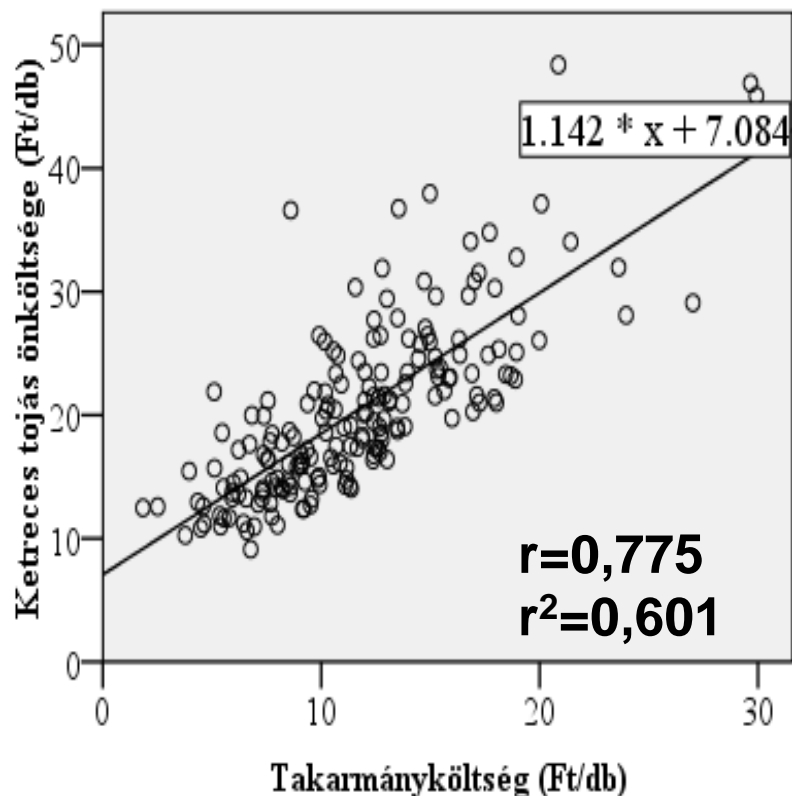
A ketreces és a mélyalmos tojás költségei az egyes üzemméretekben

Üzemméret (tyúk)	Átlagos önköltség (Ft/tojás)		Különbség (Ft/tojás)
	Ketreces	Mélyalmos	Mélyalmos - Ketreces
350 alatt	29,96	29,90	-0,06
350-1 000	18,26	26,20	7,94
1 001-10 000	19,58	21,90	2,32
10 001-25 000	18,97	22,58	3,61
25 001-50 000	14,38	-	-
50 001-100 000	13,65	-	-
100 000 felett	14,01	17,36	3,35

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

A takarmányköltség és az önköltség regressziós függvénye ketreces és mélyalmos tartásban

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

Egy tyúkra jutó saját és vásárolt takarmányköltség megoszlása az egyes tartásmódokban (2004-2014)

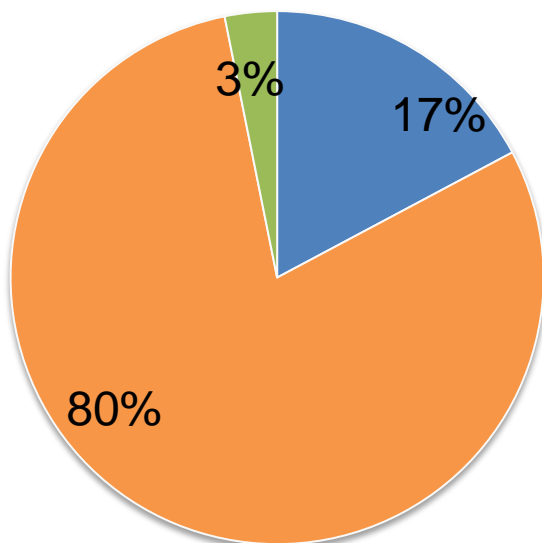
Év	Ketreces		Mélyalmos	
	1 tyúkra jutó saját takarmány (%)	1 tyúkra jutó vásárolt takarmány (%)	1 tyúkra jutó saját takarmány (%)	1 tyúkra jutó vásárolt takarmány (%)
2004	86,87	13,13	16,63	83,37
2005	63,83	36,17	8,44	91,56
2006	25,01	74,99	0,17	99,83
2007	23,11	76,89	22,77	77,23
2008	35,70	64,30	7,37	92,63
2009	27,07	72,93	20,95	79,05
2010	29,39	70,61	3,43	96,57
2011	10,36	89,64	7,11	92,89
2012	8,12	91,88	7,17	92,83
2013	8,86	91,14	13,75	86,25
2014	4,55	95,45	11,20	88,80
Átlag	29,35	70,65	10,82	89,18

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

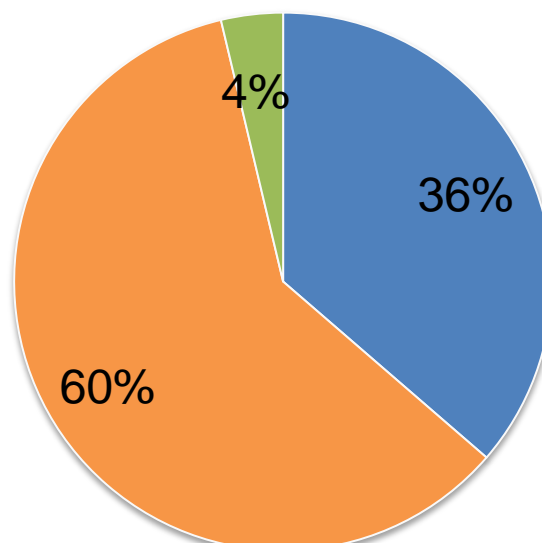

A munkaórák megoszlása az egyes tartásmódokban

Ketreces

Mélyalmos

- Családi munkavégzés
- Rendszeresen foglalkoztatottak
- Alkalmi munkavállalók

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

Értékesítési átlagárak

Év	A tojás termelői átlagára (Ft/db)		A termelői árak közötti különbség (Ft/db)
	Ketreces	Mélyalmos	Mélyalmos - Ketreces
2004	14,50	16,19	1,68
2005	14,18	15,79	1,61
2006	15,91	17,17	1,26
2007	18,50	19,04	0,54
2008	20,79	20,34	-0,45
2009	21,31	24,97	3,65
2010	20,29	24,08	3,79
2011	20,27	26,28	6,02
2012	27,38	31,33	3,95
2013	26,31	29,08	2,78
2014	26,03	30,10	4,07

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

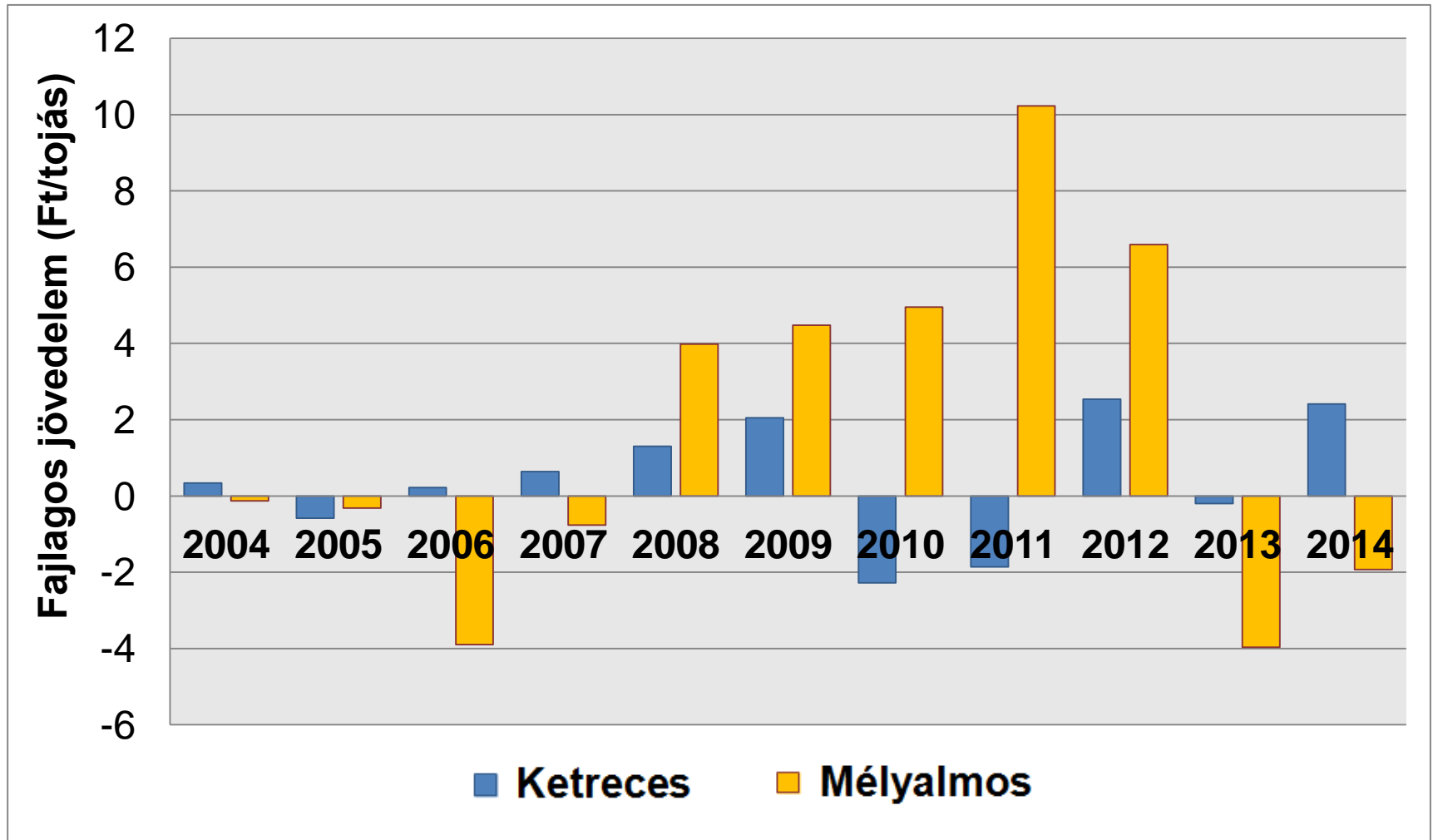
Az egyes üzemméretek közötti különbségek

Üzemméret (tyúk)	Átlagos önköltség (Ft/tojás)		Átlagos értékesítési ár (Ft/tojás)	
	Ketreces	Mélyalmos	Ketreces	Mélyalmos
350 alatt	29,96	29,90	28,34	28,10
350-1 000	18,26	26,20	21,19	24,04
1 001-10 000	19,58	21,90	19,66	23,81
10 001-25 000	18,97	22,58	21,45	19,58
25 001-50 000	14,38	-	15,99	-
50 001-100 000	13,65	-	17,24	-
100 000 felett	14,01	17,36	15,87	13,69

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

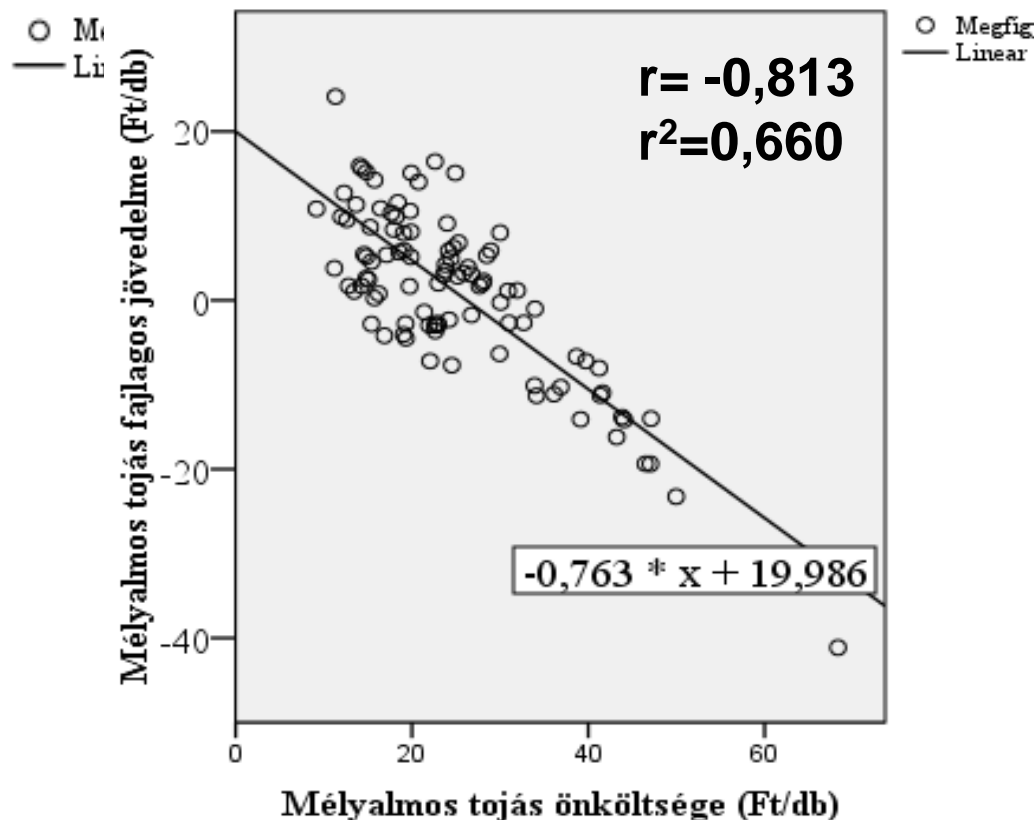
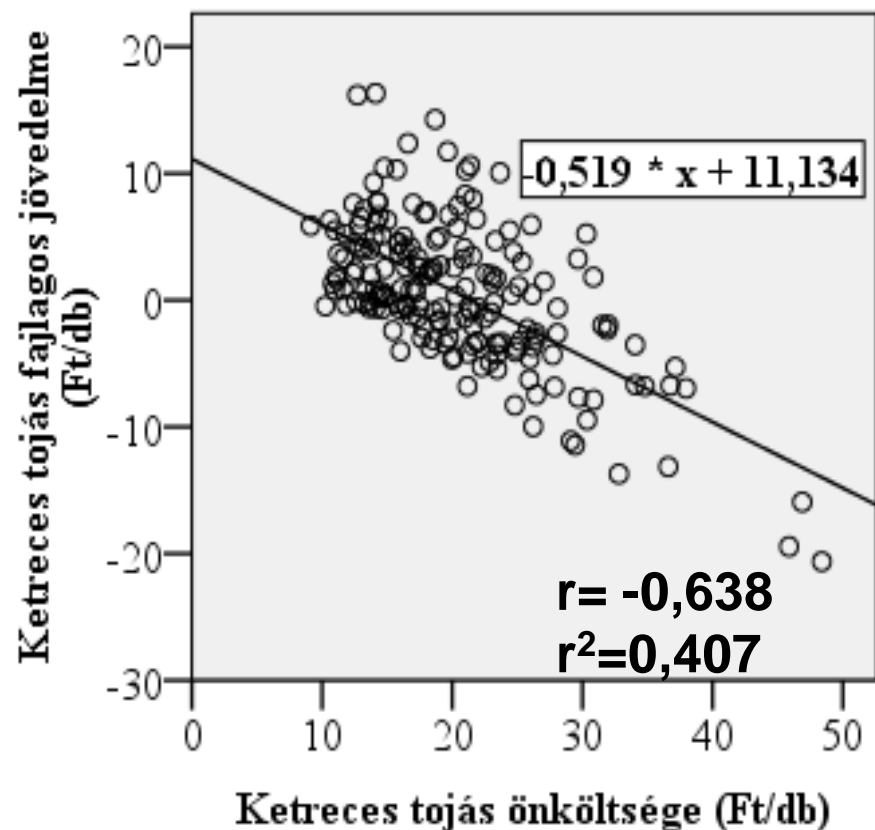
Fajlagos jövedelem

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

A ketreces és mélyalmos tojás önköltségének és fajlagos jövedelmének regressziós függvénye

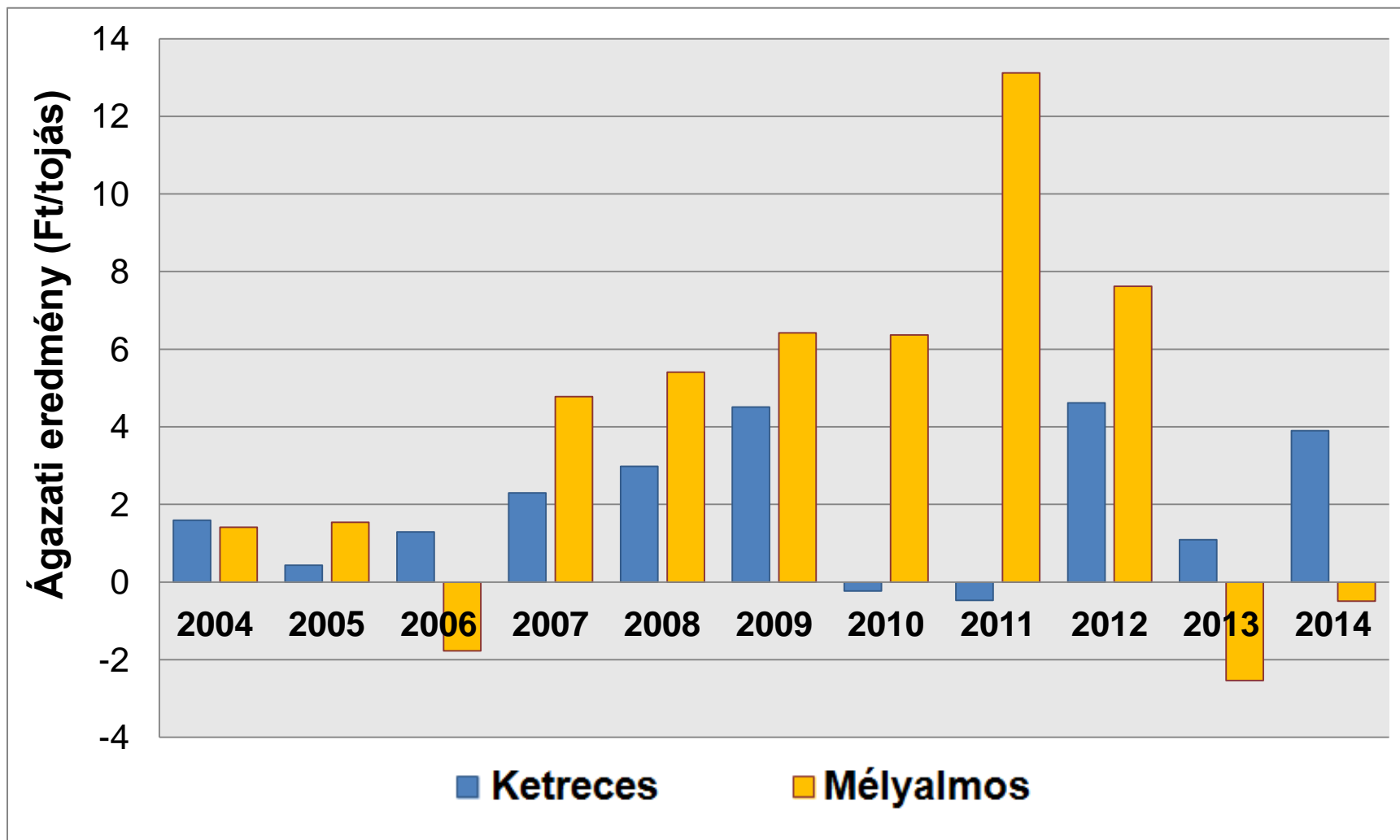

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

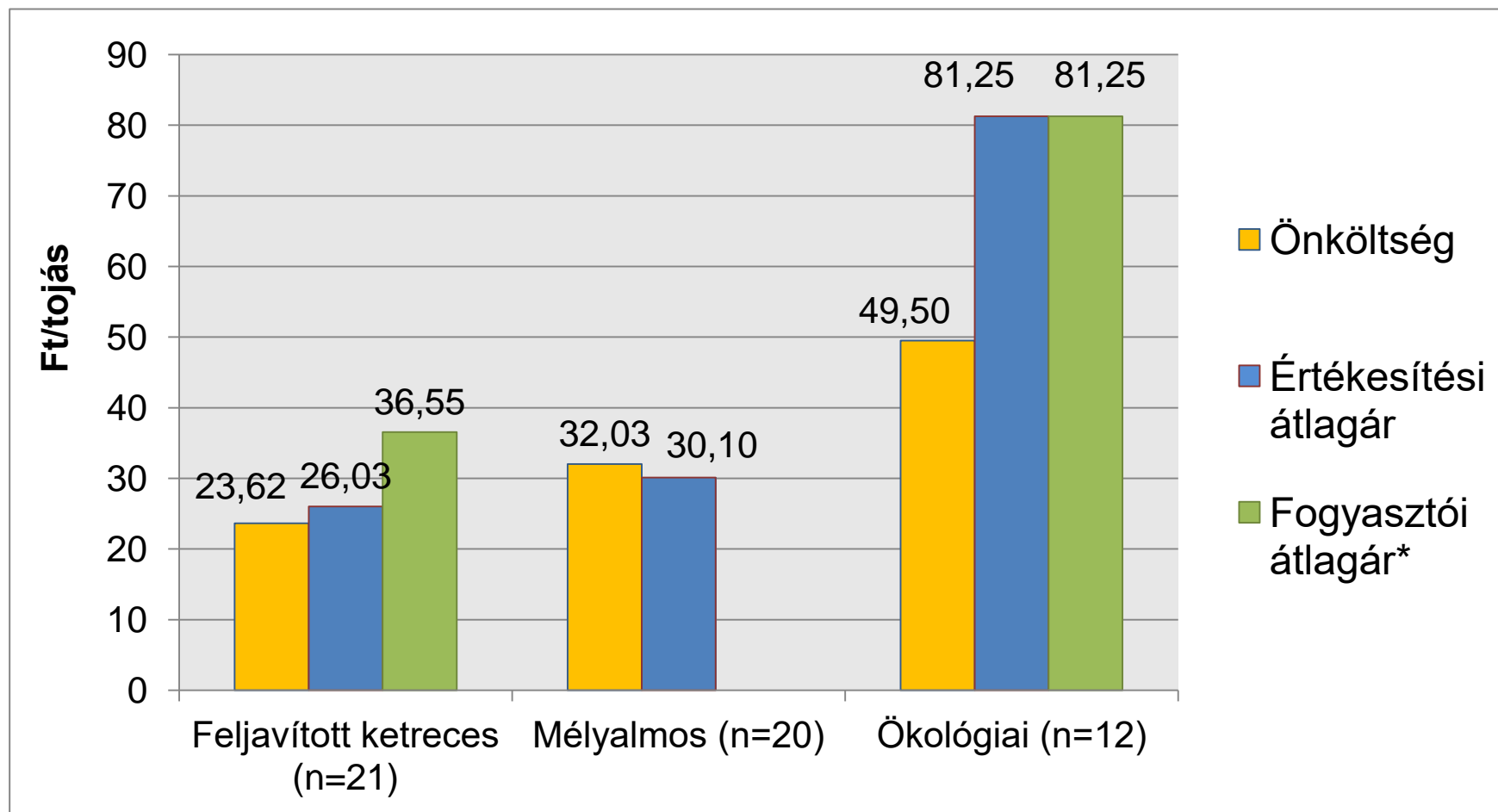
Ágazati eredmény

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer adatai alapján

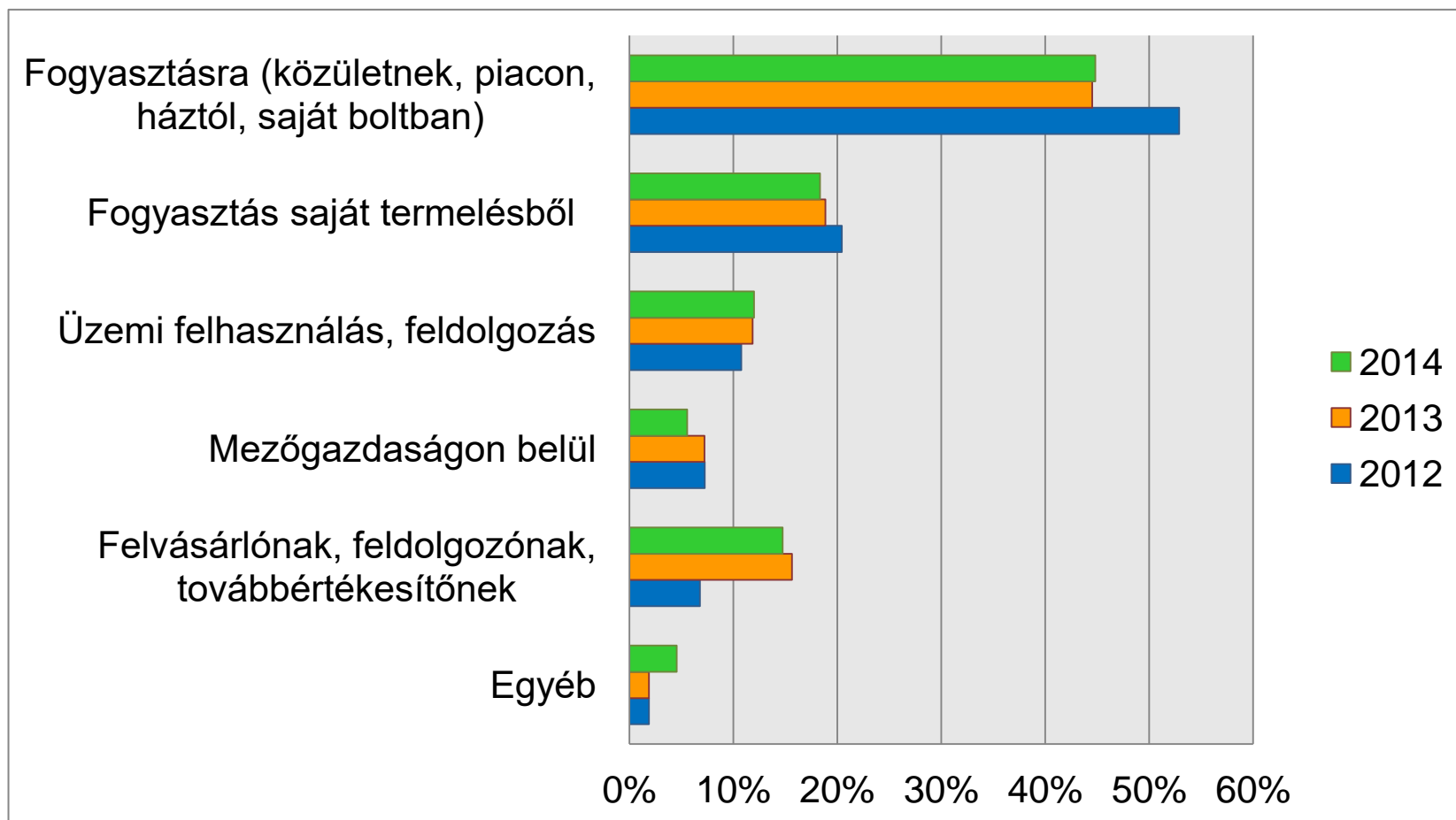
A tojás fajlagos jövedelme különböző tartásmódokban

* NINCS ADAT

Forrás: Saját számítás az AKI Tesztüzemi Rendszer, a Magyar Biokultúra Szövetség (2016), a KSH (2016) és saját gyűjtésű adatok alapján

A tojás értékesítési formáinak megoszlása Magyarországon (2012-2014)

Forrás: Saját számítás a KSH (2016) adatbázisa alapján

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**